

Wykonanie dochodów budżetu państwa za 2015 rok

W roku 2015 w województwie dolnośląskim w zakresie dochodów budżetu państwa przyjęto plan w wysokości 208 550 tys. zł, co stanowiło 100,82% w stosunku do planu przyjętego do realizacji w roku 2014 (206 847 tys. zł).

W trakcie realizacji budżetu kwota planu dochodów uległa zwiększeniu o kwotę 5 734 tys. zł, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 grudnia 2015 roku o zmianie ustawy budżetowej na rok 2015 (Dz. U. z 2015 r. poz. 2195). Plan po nowelizacji, w ogólnej kwocie 214 284 tys. zł, na koniec bieżącego roku został wykonany w wysokości 229 677,5 tys. zł, co stanowi 107,18% przyjętych założeń. Dla porównania dla analogicznego okresu roku 2014 wykonanie dochodów wyniosło 221 882,7 tys. zł, co dało 107,27% przyjętego planu. W latach 2010-2014 dochody budżetowe województwa dolnośląskiego zostały zrealizowane odpowiednio na poziomie 105,3%, 115,6%, 117,6%, 104,2%, 107,27% w stosunku do planu rocznego.

Dochody Skarbu Państwa realizowane są przez 196 jednostek samorządu terytorialnego (realizacja zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami) oraz przez 13 jednostek budżetowych. Zarządy jednostek samorządu terytorialnego wykonane dochody, pomniejszone o określone w odrębnych przepisach dochody budżetowe, przysługujące jednostkom samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, przekazują na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej prowadzony przez Wydział Finansów i Budżetu.

Okolo 58,89% zaplanowanych dochodów realizowanych jest przez Starostów, przede wszystkim z tytułu gospodarki gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa. 5,12% planowanych dochodów realizowanych jest przez gminy i Urząd Marszałkowski. Natomiast 22,58% założonego planu stanowią dochody realizowane przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki, przede wszystkim z tytułu mandatów oraz opłat paszportowych. Pozostałe 13,41% przyjętego planu stanowią dochody realizowane przez jednostki budżetowe podległe Wojewodzie tj. straże, inspekcje.

Na rachunek bieżący Wydziału Finansów i Budżetu– subkonto dochodów dysponenta budżetu państwa 85/02 przekazywane są również dochody z tytułu opłat:

- za udostępnienie danych osobowych,
- za użytkowanie gruntów pod wodami,
- za wydanie decyzji administracyjnych dotyczących zaszeregowania obiektów hotelarskich,
- za sprawdzenie kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek oraz sprawdzenia języka obcego przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek,

a także:

- kwoty pochodzące z odpłatności od osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w środowisku przez ośrodek pomocy społecznej lub na jego zlecenie oraz świadczonych w środowiskowych domach samopomocy.
- zwroty od dłużników alimentacyjnych należności w wysokości zaliczek wypłaconych osobom uprawnionym, powiększonych o 5%, z czego 50% wyegzekwowanej kwoty stanowi dochód budżetu państwa, zgodnie z ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 roku o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86 poz. 732 z 2005 r.).
- zwroty od dłużników alimentacyjnych należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym, łącznie z ustawowymi odsetkami (60% od kwoty dokonanego zwrotu oraz 100% odsetek stanowią dochód budżetu państwa) – tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 859 z późn. zm.

Realizacja planu dochodów w bieżącym roku w najważniejszych działach przebiegała następująco:

➤ **W dziale 010**, rozdziale 01034 plan w wysokości 4 223 000 zł na koniec 2015 roku został zrealizowany na poziomie 98,85%, co dało kwotę 4 174 399 zł. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił wzrost wykonanych dochodów

o około 224,80%. Osiągnięty poziom wykonania dochodów realizowanych przez 26 powiatowych inspektoratów weterynarii wynika przede wszystkim ze zwiększonych wpływów z różnych opłat (§ 0690): m.in. za nadzory nad ubojem i rozbiorem mięsa, wytwarzaniem i warunkami sprzedaży środków żywienia zwierząt, produktami odbioru mleka, miejscami skupu i sprzedaży zwierząt, targowiskami, wystawami i pokazami, chłodniami stanowiącymi odrębne zakłady, monitorowania występowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych oraz skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt oraz w środkach żywienia zwierząt oraz wpływów z usług realizowanych przez pracowników Inspekcji Weterynaryjnej (§0830): m.in. wpływy z tytułu nadzoru nad rozbiorem mięsa, nad wytwarzaniem środków żywienia zwierząt, nad warunkami sprzedaży środków żywienia zwierząt, wpływy z tytułu monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych u zwierząt. Dla porównania w analogicznym okresie ubiegłego roku plan przyjęty do realizacji w rozdziale 01034 został wykonany na poziomie 132,91%.

➤ **W dziale 600**, rozdziale 60055 z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób prawnych (§0580) zrealizowano dochody w kwocie 171 902 zł, co stanowi 86,38% planu rocznego wynoszącego 199 000 zł. Wpływy z tego tytułu dotyczą przede wszystkim rozłożonych na raty kar pieniężnych z wydanych decyzji z mocy ustawy o transporcie drogowym przed 29.06.2012 r. (43 837 zł), prowadzonej przez urzędy skarbowe egzekucji kar wydanych przed 29.06.2012 r. (24 480 zł) oraz 12% z kwoty uzyskanych dochodów z wydanych decyzji z mocy ustawy o ruchu drogowym (103 585 zł). Ponadto zrealizowano dochody w paragrafie 0970, gdzie wykonanie dochodów za 2015 rok wyniosło 13 781 zł (zwrotów wydatków poniesionych w ubiegłych latach oraz kar umownych.) Dla porównania w analogicznym okresie ubiegłego roku plan przyjęty do realizacji w rozdziale 60055 został wykonany na poziomie 100,97%.

➤ **W dziale 700**, rozdziale 70005 plan w wysokości 121 128 000 zł na koniec 2015 roku został zrealizowany na poziomie 106,54%, co dało kwotę 129 044 306 zł. Zasadniczą część realizowanych dochodów przez jednostki samorządu terytorialnego z gospodarki gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa stanowią opłaty za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości. Główne wpływy z tego tytułu przekazywane są w miesiącu kwietniu. Osiągnięty poziom wykonania dochodów wynika przede wszystkim ze zwiększonych wpływów z tytułu zarządu i opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości, pozyskanych w wyniku windykacji należności z lat ubiegłych. Istotny wpływ na poziom dochodów zrealizowanych na przestrzeni bieżącego roku miały wpływy z tytułu odpłatnego zbycia nieruchomości oraz opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Dla porównania w analogicznym okresie ubiegłego roku plan przyjęty do realizacji w rozdziale 70005 został wykonany na poziomie 109,01%.

➤ **W dziale 750** na koniec 2015 roku wykonano dochody w wysokości 59 476 975 zł, co stanowi 105,45% planu rocznego wynoszącego 56 404 000 zł. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił wzrost wykonanych dochodów o około 10,22%. Znaczący wpływ na wykonanie planu dochodów mają dochody z tytułu mandatów i grzywien realizowane w dziale 750, rozdziale 75011 (§ 0570 i § 0580). Z tego tytułu za IV kwartały 2015 roku uzyskano kwotę 48 419 029 zł, co stanowi 109,38% przyjętego planu. Dla porównania za IV kwartały ubiegłego roku wykonano 89,85% planu rocznego. Realizacja tych dochodów prowadzona jest poprzez windykację trybem egzekucyjnym. Przewlekłość postępowania windykacyjnego wynika z trudności identyfikacji karanej osoby lub podmiotu jak również z kar nakładanych na osoby nie osiągające dochodów i nie dysponujące majątkiem. Poziom realizowanych dochodów oraz zagrożenia wykonania planu w znaczącym stopniu zależne są od wypłacalności niektórych dłużników, od długotrwałych procesów egzekucyjnych, a także od efektywności pracy poborców skarbowych realizujących należności z tytułu mandatów.

➤ W **dziale 852** zaplanowano dochody z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej zleconych jednostkom samorządu terytorialnego (§ 2350) w ogólnej kwocie 14 592 000 zł. W rozdziale 85203 przyjęty plan na poziomie 313 000 zł z tytułu realizacji zadań zleconych wykonano w wysokości 337 069 zł, co daje 107,69% planu rocznego. Dla porównania realizacja dochodów z tego tytułu za 2014 rok ukształtowała się na poziomie 120,47% przyjętego planu. W rozdziale 85212 zaplanowane dochody w kwocie 14 049 000 zł, z tytułu zwrotów od dłużników zaliczek alimentacyjnych oraz należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym, w § 2350 wykonano w wysokości 17 876 517 zł, co stanowi 127,24% planu. Zasady zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego określa ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 859 z późn. zm.), która gwarantuje budżetowi państwa 60%-ową partycypację w odzyskanych świadczeniach i pełną kwotę należnych odsetek. W trakcie trwania III kwartału 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1302). Od 18 września br. rozliczenia ww. należności przypadających od dłużników alimentacyjnych były dokonywane w oparciu o nowe brzmienie art. 27 ust. 4 i 11 cyt. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Na wyższe wykonanie dochodów w stosunku do wysokości planu duży wpływ ma szersze korzystanie przez jednostki samorządu terytorialnego z istniejących instrumentów dyscyplinowania dłużników alimentacyjnych – wpisu do rejestru dłużników, wniosków o zatrzymanie prawa jazdy, zawiadamianie prokuratur w przypadku odmowy podjęcia pracy lub uchylania się od niej. Wykonanie w analogicznym okresie roku ubiegłego zamknęło się kwotą 15 669 814 zł, co stanowiło 128,92% planu. W rozdziale 85226 przyjęty plan do realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania zadań zleconych w wysokości 1 000 zł wykonano w kwocie 2 251 zł, tj. 225,10%, natomiast w 2014 r. dochodów w tym rozdziale nie planowano, a wykonano w wysokości 1 996 zł. W rozdziale 85228 przyjęty plan do realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania zadań zleconych

w wysokości 229 000 zł wykonano w kwocie 238 700 zł, tj. 104,24% planu rocznego, natomiast realizacja dochodów w 2014 roku osiągnęła poziom 90,42% założonego planu.

W trakcie realizacji dochodów budżetu państwa w 2015 roku nastąpił wzrost należności wymagalnych, w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego, których pozyskanie zlecono jednostkom samorządu terytorialnego, jako realizację zadań z zakresu administracji rządowej o kwotę 101 055 879 zł, z czego:

- wzrost o kwotę 93 620 502 zł dotyczy działu 852, rozdziału 85212 z tytułu nie ściągniętych przez komornika w postępowaniu egzekucyjnym od dłużników zaliczek alimentacyjnych oraz wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Kwota tych zaległości na koniec 2015 roku wyniosła 788 435 597 zł i w stosunku do 2014 roku wzrosła około 13,47%. Należności z tego tytułu związane są z wejściem w życie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 roku o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr. 86, poz.732) oraz ustawy z dnia 07 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 859 z późn. zm.). Wzrost należności w 2015 r. w stosunku do 2014 r. wynika z niskiej skuteczności odzyskiwania należności z tytułu funduszu alimentacyjnego poprzez egzekucję od dłużników alimentacyjnych (stanowi mniej niż 15% środków wypłaconych uprawnionym do świadczeń z funduszu alimentacyjnego) oraz z rosnącej liczby dłużników alimentacyjnych w województwie z 24 599 w roku 2014 do 26 315 w roku 2015.
- zwiększenie o kwotę 7 132 923 zł w stosunku roku ubiegłego dotyczy zaległości wynikających z gospodarki gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa w dziale 700, rozdziale 70005 w § 2350. Zaległości wynikające z gospodarki gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa na koniec 2015 roku w kwocie 75 107 020 zł, stanowią około 110,49% poziomu zaległości występujących na koniec 2014 roku. Wzrost należności w 2015 r. w stosunku do 2014 r. wynika z nieterminowego regulowania należnych opłat przez użytkowników nieruchomości Skarbu Państwa, zaległości z lat ubiegłych, jak również zaległych opłaty firm, które już nie istnieją czy też są w stanie likwidacji oraz z niskiej skuteczności egzekucji.

Najwyższy wskaźnik realizacji planu dochodów za IV kwartały 2015 roku osiągnięto w dziale 710, w którym przyjęty plan dochodów w wysokości 1 099 000 zł został wykonany w kwocie 1 778 685 zł, tj. 161,85% planu rocznego. Wyższe wykonanie dochodów w stosunku do przyjętego planu wynika przede wszystkim z:

- dużego zainteresowania zdobywaniem uprawnień geologicznych, a tym samym uzyskaniem zwiększonych wpływów za egzaminy osób ubiegających się o stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi,
- zwiększonych wpływów dochodów z tytułu ustanowienia użytkowania górniczego uzależnionych od wielkości wydobywania kopalin, które w 2014 r. było większe niż zaplanowano,
- nieplanowanych dochodów z tytułu kar budowlanych oraz opłat legalizacyjnych nałożonych przez powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego.

Na podstawie informacji uzupełniającej do sprawozdań Rb-27ZZ, uwzględniającej podział zaległości według rodzaju postępowania, otrzymanych ze starostw dokonuje się szczegółowej analizy struktury zaległości dochodów związanych z realizacją zadań zleconych przez prezydentów miast na prawach powiatu oraz starostów.

Na koniec 2015 roku struktura zaległości, zależnie od sposobu postępowania, wskazywała, że do:

- 5,93% wystosowano wezwania do zapłaty,
- 2,21% objętych jest postępowaniem upadłościowym lub likwidacyjnym
- 4,95% objętych jest postępowaniem sądowym,
- 49,00% objętych jest postępowaniem egzekucyjnym,
- 34,59% zaległości pozostałe,
- 3,32% zaległości nieściągalne lub trudnodostępne.